

Tento dokument slúži čisto na potrebu dokumentácie a inštitúcie nenesú nijakú zodpovednosť za jeho obsah

► **B**

NARIADENIE RADY (ES) č. 44/2001

z 22. decembra 2000

o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach

(UL L 12, 16.1.2001, str. 1)

Zmenené a doplnené:

		Úradný vestník		
		Č.	Strana	Dátum
► <u>M1</u>	Nariadenie Komisie (ES) č. 1496/2002 z 21. augusta 2002	L 225	13	22.8.2002
► <u>M2</u>	Nariadenie Komisie (ES) č. 1937/2004 z 9. novembra 2004	L 334	3	10.11.2004
► <u>M3</u>	Nariadenie Komisie (ES) č. 2245/2004 z 27. decembra 2004	L 381	10	28.12.2004
► <u>M4</u>	Nariadenie Rady (ES) č. 1791/2006 z 20. novembra 2006	L 363	1	20.12.2006

Zmenené a doplnené:

► <u>A1</u>	Akt o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia	L 236	33	23.9.2003
--------------------	--	-------	----	-----------

Opravené a doplnené:

► <u>C1</u>	Korigendum, Ú. v. ES L 242, 5.9.2006, s. 6 (44/2001)
--------------------	--

NARIADENIE RADY (ES) č. 44/2001

z 22. decembra 2000

o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na článok 61 písm. c) a článok 67 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Spoločenstvo si stanovilo za cieľ udržiavať a rozvíjať priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb. Na účely postupného vytvorenia tohto priestoru by spoločenstvo malo medzi iným prijať také opatrenia týkajúce sa justičnej spolupráce v občianskych veciach, ktoré sú nevyhnutné pre zdravé fungovanie vnútorného trhu.
- (2) Niektoré odlišnosti vnútroštátnych právnych noriem upravujúcich právomoc súdov a uznávanie a výkon rozsudkov bránia zdravému fungovaniu vnútorného trhu. Vyžadujú sa ustanovenia harmonizujúce normy konfliktu právomoci v občianskych a obchodných veciach a zjednodušujúce formálne náležitosti na účely rýchleho a jednoduchého uznávania a výkon rozsudkov členských štátov viazaných týmito nariadením.
- (3) Tento priestor spadá do justičnej spolupráce v občianskych veciach v zmysle článku 65 Zmluvy.
- (4) V súlade so zásadami subsidiarity a proporcionality uvedenými v článku 5 zmluvy nemôžu ciele tohto nariadenia uspokojivo dosiahnuť členské štáty jednotlivo, a preto ich môže lepšie dosiahnuť spoločenstvo. Toto nariadenie sa obmedzuje na minimum potrebné na dosiahnutie týchto cieľov a nejde ďalej než je potrebné na tento účel.
- (5) 27. septembra 1968 členské štáty podľa článku 293, štvrtej zarážky zmluvy, uzavreli Bruselský dohovor o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, zmenený a doplnený Dohovorom o prístupe nových členských štátov k tomuto dohovoru (ďalej len „Bruselský dohovor“) ⁽⁴⁾. 16. septembra 1988 členské štáty a štáty EFTA uzavreli Lugánsky dohovor o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, ktorý je paralelným dohovorom k Bruselskému dohovoru z roku 1968. Vykonali sa práce smerujúce k revízii týchto dohovorov a Rada schválila obsah revidovaných textov. Je potrebné zabezpečiť kontinuitu výsledkov dosiahnutých touto revíziou.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 376, 28.12.1999, s. 1.

⁽²⁾ Stanovisko z 21. septembra 2000 (zatiaľ neuvverejnené v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. ES C 117, 26.4.2000, s. 6.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 299, 31.12.1972, s. 32.

Ú. v. ES L 304, 30.10.1978, s. 1.

Ú. v. ES L 388, 31.12.1982, s. 1.

Ú. v. ES L 285, 3.10.1989, s. 1.

Ú. v. ES C 15, 15.1.1997, s. 1.

Text úplného znenia pozri v Ú. v. ES C 27, 26.1.1998, s. 1.

▼B

- (6) Na dosiahnutie cieľa voľného pohybu rozsudkov v občianskych a obchodných veciach je potrebné a vhodné, aby normy upravujúce právomoc súdov, uznávanie a výkon rozsudkov sa upravili právnym aktom Spoločenstva, ktorý je záväzný a priamo použiteľný.
- (7) Nariadenie musí upraviť všetky hlavné občianske a obchodné veci popri ďalších presne vymedzených veciach.
- (8) Musí existovať väzba medzi konaním, na ktoré sa toto nariadenie vzťahuje, a územím členských štátov viazaných týmto nariadením. Preto sa spoločné normy súdnej právomoci budú v zásade uplatňovať, ak má žalovaný bydlisko na území jedného z členských štátov.
- (9) Žalovaný, ktorý nemá bydlisko na území členského štátu podlieha vo všeobecnosti vnútroštátnym normám právomoci použiteľným na území členského štátu, ktorého súdu sa doručila žaloba. Žalovaný s bydliskom na území členského štátu, ktorý nie je viazaný týmto nariadením, musí naďalej podliehať Bruselskému dohovoru.
- (10) Na účely voľného pohybu rozsudkov by sa rozsudky vydané v členskom štáte, ktorý je viazaný týmto nariadením, mali uznávať a vykonávať v inom členskom štáte viazanom týmto nariadením, aj keď má osoba povinná z rozsudku bydlisko v treťom štáte.
- (11) Normy súdnej právomoci musia byť vysoko predvídateľné a vychádzať zo zásady, že právomoc sa všeobecne zakladá podľa bydliska žalovaného a právomoc založená na tomto kritériu musí byť vždy k dispozícii, okrem určitých presne vymedzených situácií, keď predmet konania alebo zmluvná voľnosť účastníkov odôvodňuje iné kritérium väzby. Bydlisko (sídlo) právnickej osoby treba definovať osobitne, aby boli spoločné pravidlá prehľadnejšie a vyhlo sa konfliktu právomoci.
- (12) Okrem bydliska žalovaného musia byť k dispozícii aj alternatívne kritériá právomoci založené na úzkej väzbe medzi súdom a žalobou alebo na účely uľahčenia efektívneho výkonu súdnictva.
- (13) V oblasti poistenia, spotrebiteľských zmlúv a pracovnoprávných vzťahoch by slabší účastník mal byť chránený normami právomoci, ktoré lepšie chránia jej záujmy než všeobecné normy právomoci.
- (14) Okrem zmlúv poisťných, spotrebiteľských či pracovných, v ktorých je voľnosť účastníkov zmluvy dojednať si právomoc súdov obmedzená, sa zmluvná voľnosť účastníkov musí rešpektovať, s výnimkou kritérií výlučnej právomoci upravených týmto nariadením.
- (15) V záujme harmonického výkonu súdnictva je potrebné minimalizovať možnosť súbežných konaní a zaručiť, že sa v dvoch členských štátoch nevydajú nezlučiteľné rozsudky. Musí existovať jasný a účinný spôsob riešenia prípadov litispendencie, súvisiacich nárokov a na odstránenie problémov, ktoré vyplývajú z rozdielného určovania času, kedy začalo konanie, v právnych poriadkoch jednotlivých štátov. Na účely tohto nariadenia by sa mal tento čas definovať osobitne.
- (16) Vzájomná dôvera vo výkon súdnictva v spoločenstve odôvodňuje automatické uznávanie rozsudkov vydaných v členskom štáte bez ďalšieho konania, s výnimkou sporných prípadov.
- (17) Na základe tej istej zásady vzájomnej dôvery musí byť konanie smerujúce k výkonu rozsudku vydaného v jednom členskom štáte na území iného členského štátu účinné a rýchle. Sledujúce tento cieľ by sa vyhlásenie rozsudku za vykonateľný malo vydať

▼B

takmer automaticky po výlučne formálnej kontrole predložených dokladov bez možnosti, aby súd z úradnej povinnosti skúmal ktorýkoľvek z dôvodov nevykonateľnosti uvedený v tomto nariadení.

- (18) Avšak, dodržiavanie práv obhajoby vyžaduje, aby žalovaný mal možnosť odvolať sa v konkradiktórnom konaní proti vyhláseniu rozsudku za vykonateľný, ak sa domnieva, že je daný niektorý z dôvodov nevykonateľnosti. Žalobca by tiež mal mať k dispozícii opravné prostriedky v prípade, že jeho návrh na vyhlásenie rozsudku za vykonateľný sa zamietol.
- (19) Treba zaručiť kontinuitu medzi Bruselským dohovorom a týmto nariadením a musia sa určiť prechodné ustanovenia na tento účel. Rovnaká potreba kontinuity sa týka aj výkladu Bruselského dohovoru Súdnym dvorom Európskych spoločenstiev a Protokol z roku 1971 ⁽¹⁾ by sa mal naďalej uplatniť na konania začaté pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia.
- (20) Veľká Británia a Írsko v súlade s článkom 3 Protokolu o postavení Veľkej Británie a Írska pripojeného k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva oznámili svoje želanie podieľať sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia.
- (21) Dánsko v súlade s článkom 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska pripojeného k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva sa nepodieľa na prijatí tohto nariadenia, a preto ním nie je viazané a nie je povinné ho ani uplatňovať.
- (22) Bruselský dohovor zostáva v platnosti medzi Dánskom a členskými štátmi, ktoré sú viazané týmto nariadením, bude sa dohovor a Protokol z roku 1971 naďalej uplatňovať medzi Dánskom a členskými štátmi, ktoré sú viazané týmto nariadením.
- (23) Bruselský dohovor sa naďalej uplatňuje aj na územia členských štátov, ktoré spadajú do územnej pôsobnosti dohovoru a ktoré sú vylúčené z pôsobnosti tohto nariadenia podľa článku 299 Zmluvy.
- (24) Podobne v záujme súladu nemá toto nariadenie vplyv na normy upravujúce právomoc a uznávanie rozsudkov obsiahnuté v osobitných právnych aktoch Spoločenstva.
- (25) Úcta voči medzinárodným záväzkom, ktoré členské štáty prijali, znamená, že toto nariadenie nemá vplyv na dohovory upravujúce špecifické otázky, ktorých zmluvnými stranami sú členské štáty.
- (26) Základné pravidlá tohto nariadenia by mali byť natoľko pružné, aby zohľadnili osobitné procesné normy niektorých členských štátov. Niektoré ustanovenia protokolu pripojeného k Bruselskému dohovoru by sa mali primerane zahrnúť do tohto nariadenia.
- (27) Na dosiahnutie harmonického prechodu v určitých oblastiach, ktoré boli predmetom osobitných ustanovení protokolu pripojeného k Bruselskému dohovoru, toto nariadenie upravuje na prechodné obdobie ustanovenia, ktoré zohľadňujú osobitné situácie v niektorých členských štátoch.
- (28) Najneskôr päť rokov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia Komisia predloží správu o jeho vykonávaní a podľa potreby predloží návrhy zmien.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 204, 2.8.1975, s. 28.
 Ú. v. ES L 304, 30.10.1978, s. 1.
 Ú. v. ES L 388, 31.12.1982, s. 1.
 Ú. v. ES L 285, 3.10.1989, s. 1.
 Ú. v. ES C 15, 15.1.1997, s. 1.

Text úplného znenia pozri v Ú. v. ES C 27, 26.1.1998, s. 28.

▼B

- (29) Komisia bude musieť upravovať prílohy I až IV o vnútroštátnych normách právomoci, súdoch alebo príslušných orgánoch a dostupných opravných prostriedkoch podľa návrhov zmien predložených príslušným členským štátom; zmeny príloh V a VI by sa mali prijímať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktoré určuje postup pri uplatňovaní výkonných právomocí prenesených na Komisiu ⁽¹⁾,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I
PREDMET ÚPRAVY

Článok 1

1. Toto nariadenie sa uplatní v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu. Neuplatní sa najmä na daňové, colné a správne veci.
2. Nariadenie sa neuplatní na
 - a) osobný stav a právnu spôsobilosť fyzických osôb, majetkové práva vyplývajúce z manželského zväzku, dedenia zo závetu alebo zo zákona;
 - b) konkurz, konania týkajúce sa vyrovnania zadĺžených obchodných spoločností alebo iných právnických osôb a podobné konania;
 - c) sociálne zabezpečenie;
 - d) rozhodcovské konanie.
3. Pojem členský štát v tomto nariadení označuje každý členský štát okrem Dánska.

KAPITOLA II
PRÁVOMOC

Oddiel 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 2

1. Ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

▼C1

2. Na osoby, ktoré nie sú štátnymi občanmi členského štátu, na území ktorého majú bydlisko, sa vzťahujú normy právomoci použiteľné na štátnych občanov tohto štátu.

▼B

Článok 3

1. Osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼B

2. Neuplatnia sa proti nim najmä normy vnútroštátneho práva uvedené v prílohe I.

Článok 4

1. Ak žalovaný nemá bydlisko na území členského štátu, právomoc súdov každého členského štátu sa určí podľa právneho poriadku tohto členského štátu, ak nestanovia niečo iné články 22 a 23.

2. Proti takémuto žalovanému môže ktorákoľvek osoba s bydliskom na území členského štátu, bez ohľadu na jej štátne občianstvo, využiť kritéria právomoci platné v danom štáte, najmä normy uvedené v prílohe I, rovnako ako štátni občania tohto štátu.

Oddiel 2

Osobitná právomoc*Článok 5*

Osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v druhom členskom štáte

1. a) v zmluvných veciach na súde podľa miesta zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby;
- b) na účely tohto ustanovenia, ak sa účastníci zmluvy nedohodli inak, je miestom zmluvného plnenia, ktoré je predmetom žaloby:
 - pri predaji tovaru miesto v členskom štáte, kam sa podľa zmluvy tovar dodal alebo mal dodať,
 - pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytli alebo mali poskytnúť,
- c) ak sa neuplatní písmeno b), uplatní sa písmeno a);

▼C1

2. vo veciach výživného na súdoch podľa bydliska alebo obvyklého pobytu osoby oprávnenej na výživné, alebo ak je vec spojená s konaním o právnom stave osoby, na súde, ktorý podľa právneho poriadku svojho štátu má právomoc vo veci konať, ak sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnom občianstve niektorého z účastníkov;

▼B

3. vo veciach nárokov na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu, na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody;
4. vo veciach nárokov na náhradu škody alebo navrátenie do pôvodného stavu v súvislosti s trestným činom, na súde konajúcom v tejto trestnej veci, ak tento súd má podľa vnútroštátneho právneho poriadku právomoc konať v občianskych veciach;
5. vo veciach sporov týkajúcich sa činnosti pobočky, zastúpenia alebo inej organizačnej zložky na súde podľa bydliska pobočky, zastúpenia alebo organizačnej zložky;
6. v postavení zriaďovateľa („*settlor*“), správcu („*trustee*“) alebo oprávneného („*beneficiary*“) z poručníckeho fondu („*trust*“) vytvoreného zo zákona alebo na základe písomnej listiny alebo vytvoreného ústne a potvrdeného písomne na súdoch členského štátu, v ktorom má bydlisko poručnícky fond;
7. v spore týkajúcom sa zaplatenia odmeny požadovanej za záchranu nákladu alebo prepravného na súde, z úradnej moci ktorého tento náklad alebo prepravné boli:

▼B

- a) zaistené na účely zabezpečenia takejto platby alebo
- b) mohli byť takto zaistené, ale bola zložená kaucia alebo iná zábezpeka;

pričom toto nariadenie sa uplatní, len ak sa tvrdí, že žalovaný má práva k tomuto nákladu alebo prepravnému alebo takéto práva mal v čase záchrany.

Článok 6

Osobu s bydliskom na území členského štátu možno tiež žalovať:

1. ak ide o jedného z viacerých žalovaných na súde podľa bydliska ktoréhokoľvek zo žalovaných za predpokladu, že nároky sú navzájom tak súvisiace, že je vhodnejšie o nich konať a rozhodnúť spoločne, a tak predísť možnosti nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach;
2. ako tretiu osobu v konaní o záruke alebo ručení alebo v inom konaní súvisiacom s treťou osobou na súde, na ktorom sa vedie hlavné konanie, ak sa toto nezačalo výlučne s úmyslom vyňať ju z právomoci súdu, ktorý by inak mal právomoc;
3. pri vzájomnom nároku vyplývajúcom z tej istej zmluvy alebo skutočnosti ako pôvodný nárok na súde, ktorý koná o pôvodnom nároku;
4. vo veciach súvisiacich so zmluvou, ak žalobu možno spojiť so žalobou proti tomu istému žalovanému vo veciach vecných práv k nehnuteľnosti, na súde členského štátu, na území ktorého sa majetok nachádza.

Článok 7

Ak podľa tohto nariadenia má súd členského štátu právomoc vo veciach týkajúcich sa zodpovednosti za používanie alebo prevádzku lode, má tento súd alebo iný súd určený na tento účel vnútroštátnym právnym poriadkom členského štátu, právomoc konať tiež o návrhoch na obmedzenie rozsahu zodpovednosti.

Oddiel 3**Právomoc vo veciach poistenia***Článok 8*

Vo veciach poistenia sa právomoc určuje podľa tohto oddielu bez vplyvu na článok 4 a článok 5 bod 5.

Článok 9

1. Poistiteľa s bydliskom na území členského štátu možno žalovať:
 - a) na súdoch členského štátu, na území ktorého má bydlisko, alebo
 - b) na území iného členského štátu, ak žalobu podal poistník, poistený alebo oprávnený z poistenia, na súdoch podľa miesta bydliska žalobcu;
 - c) ak ide o spolupoistiteľa, na súdoch členského štátu, v ktorom sa vedie konanie proti hlavnému poistiteľovi.
2. Poistiteľ, ktorý nemá bydlisko v členskom štáte, ale má pobočku, zastúpenie alebo inú organizačnú zložku v jednom z členských štátov, sa na účely sporov vyplývajúcich z činnosti tejto pobočky zastúpenia

▼B

alebo inej organizačnej zložky považuje za poistiteľa s bydliskom v tomto členskom štáte.

Článok 10

Z poistenia zodpovednosti alebo poistenia nehnuteľného majetku možno poistiteľa okrem toho žalovať na súdoch podľa miesta, kde došlo k poistnej udalosti. To isté platí, ak je hnuťelný a nehnuteľný majetok krytý rovnakou poistkou a obidva boli poškodené tou istou udalosťou.

Článok 11

1. Z poistenia zodpovednosti možno poistiteľa pribrať do konania, ktoré začal poškodený proti poistenému, ak to pripúšťa právo zmluvného štátu, ktorého súd koná.
2. Články 8, 9 a 10 sa uplatnia na konania začaté poškodeným proti poistiteľovi, ak sú takéto priame žaloby prípustné.
3. Ak právny poriadok, ktorým sa spravujú takéto priame žaloby, určuje, že poistníka alebo poisteného možno pribrať ako účastníkov konania, má nad nimi právomoc ten istý súd.

Článok 12

1. Bez vplyvu na ustanovenie článku 11 ods. 3 môže poistiteľ začať konanie len na súdoch členského štátu, v ktorom má žalovaný bydlisko bez ohľadu na to, či je tento poistníkom, poisteným alebo oprávneným z poistenia.
2. Ustanovenia tohto oddielu nemajú vplyv na právo uplatniť vzájomný nárok na súde, na ktorom sa koná o pôvodnom nároku podľa tohto oddielu.

Článok 13

Od ustanovení tohto oddielu sa možno odchyliť len dohodou:

1. dojednanou po vzniku sporu alebo
2. ktorá umožňuje poistníkovi, poistencovi alebo oprávnenému z poistenia začať konanie na iných súdoch ako sú uvedené v tomto oddiele alebo
3. dojednanej medzi poistníkom a poistiteľom, ak obaja mali v čase uzavretia zmluvy bydlisko alebo obvyklý pobyt v tom istom členskom štáte, ak táto dohoda dáva právomoc súdom tohto štátu, aj keď k poistnej udalosti došlo v zahraničí, za predpokladu, že takáto dohoda nie je v rozpore s právnym poriadkom tohto štátu; alebo
4. dojednanej s poistníkom, ktorý nemá bydlisko v členskom štáte, okrem prípadov, keď je poistenie povinné alebo sa vzťahuje na nehnuteľný majetok na území členského štátu, alebo
5. ktorá sa týka poistnej zmluvy, ktorá poisťuje jedno riziko alebo viaceré riziká uvedené v článku 14.

Článok 14

Toto sú riziká, na ktoré odkazuje článok 13 ods. 5:

1. akákoľvek strata alebo škoda na
 - a) námorných lodiach, zariadeniach umiestnených v pobrežných vodách alebo na otvorenom mori alebo lietadlách vyplývajúca

▼B

- z nebezpečenstva týkajúceho sa ich využívania na obchodné účely;
- b) prepravovanom tovare, okrem batožiny cestujúcich, ak tento tovar je výlučne alebo čiastočne prepravovaný takýmito loďami alebo lietadlami;
2. všetky druhy zodpovednosti okrem zodpovednosti za telesné zranenie cestujúcich alebo stratu alebo poškodenie ich batožiny
- a) z používania alebo prevádzky lodí, zariadení alebo lietadiel uvedených v bode 1 písm. a), ak právny poriadok členského štátu, v ktorom je takéto lietadlo registrované, vylučuje voľbu právomoci súdu vo veciach poistenia takýchto rizík;
- b) za stratu alebo škodu spôsobenú prepravovaným tovarom uvedeným v bode 1 písm. b);
3. akékoľvek finančné straty súvisiace s používaním alebo prevádzkovaním lodí, zariadení alebo lietadiel podľa bodu 1 písm. a), najmä strata prepravného alebo dopravného;
4. akékoľvek riziko alebo právny nárok spojený s rizikami alebo nárokmi uvedenými v bode 1 až 3;
5. bez ohľadu na body 1 až 4 všetky „veľké riziká“, ako ich definuje smernica Rady 73/239/EHS ⁽¹⁾ v znení smerníc Rady 88/357/EHS ⁽²⁾ a 90/618/EHS ⁽³⁾ a ich budúcom znení.

Oddiel 4

Právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv*Článok 15*

1. Vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania, sa právomoc určí podľa tohto oddielu, pričom nie sú dotknuté ustanovenia článku 4 a článku 5 bod 5, ak ide
- a) o zmluvu o predaji tovaru na splátky alebo
- b) o zmluvu o úvere splatnom v splátkach alebo zmluvu o akejkoľvek inej forme úveru, ktorým sa má financovať predaj tovaru, alebo
- c) vo všetkých ostatných prípadoch o zmluvu uzavretú s účastníkom, ktorý obchoduje alebo podniká v členskom štáte bydliska spotrebiteľa alebo akýmkoľvek spôsobom smeruje takéto činnosti do tohto členského štátu alebo do viacerých štátov vrátane tohto členského štátu, a zmluva spadá do rozsahu týchto činností.
2. Ak spotrebiteľ uzatvorí zmluvu s účastníkom, ktorý nemá bydlisko v členskom štáte, ale má pobočku, zastúpenie alebo inú organizačnú zložku v jednom z členských štátov, tento účastník sa na účely sporov vyplývajúcich z činnosti tejto pobočky, zastúpenia alebo inej prevádzky považuje za účastníka s bydliskom v tomto štáte.
3. Tento oddiel sa neuplatní na prepravné zmluvy s výnimkou tých, ktorých predmetom je zabezpečenie dopravy a ubytovania za jednu cenu.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 228, 16.8.1973, s. 3. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2000/26/ES Európskeho parlamentu a Rady (Ú. v. ES L 181, 20.7.2000, s. 65).

⁽²⁾ Ú. v. ES L 172, 4.7.1988, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2000/26/ES.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 330, 29.11.1990, s. 44.

▼B*Článok 16*

1. Spotrebiteľ môže žalovať druhého účastníka zmluvy buď na súdoch členského štátu, v ktorom má tento účastník bydlisko, alebo na súdoch podľa miesta bydliska spotrebiteľa.
2. Druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.
3. Tento článok nemá vplyv na právo uplatniť vzájomný nárok na súde, na ktorom sa koná podľa tohto oddielu o pôvodnom nároku.

Článok 17

Od ustanovení tohto oddielu sa možno odchýliť len dohodou

1. dojednanou po vzniku sporu, alebo
2. ktorá umožňuje spotrebiteľovi začať konanie na iných súdoch, než tých, ktoré sú uvedené v tomto oddiele, alebo
3. dojednanou medzi spotrebiteľom a druhým účastníkom zmluvy, ak obaja majú v čase uzavretia zmluvy bydlisko alebo obvyklý pobyt v tom istom členskom štáte, ktorá dáva právomoc súdom tohto členského štátu za predpokladu, že takáto dohoda nie je v rozpore s právnym poriadkom tohto členského štátu.

Oddiel 5**Právomoc vo veciach individuálnych pracovných zmlúv***Článok 18*

1. Vo veciach individuálnych pracovných zmlúv sa právomoc určí podľa tohto oddielu bez vplyvu na článok 4 a článok 5 bod 5.
2. Ak zamestnanec uzavrie individuálnu pracovnú zmluvu so zamestnávateľom, ktorý nemá bydlisko v členskom štáte bydlisko, ale má pobočku, zastúpenie alebo inú organizačnú zložku v niektorom členskom štáte, potom sa na účely sporov vyplývajúcich z činnosti tejto pobočky, zastúpenia alebo inej organizačnej zložky pokladá za zamestnávateľa s bydliskom v tomto členskom štáte.

Článok 19

Zamestnávateľa s bydliskom v členskom štáte možno žalovať:

1. na súdoch členského štátu, v ktorom má bydlisko, alebo
2. v inom členskom štáte
 - a) na súdoch podľa miesta, kde zamestnanec obvykle vykonáva svoju prácu alebo na súdoch podľa miesta, kde naposledy prácu vykonával, alebo
 - b) ak zamestnanec prácu nevykonáva alebo nevykonával obvykle v jednej krajine, na súdoch podľa miesta, kde sa nachádza alebo nachádzala prevádzkareň, ktorá zamestnanca najala.

▼C1

▼B*Článok 20*

1. Zamestnávateľ môže začať konanie len na súdoch členského štátu, v ktorom má zamestnanec bydlisko.
2. Ustanovenia tohto oddielu nemajú vplyv na právo uplatniť vzájomný nárok na súde, na ktorom sa koná podľa tohto oddielu o pôvodnom nároku.

Článok 21

Od ustanovení tohto oddielu sa možno odchýliť len dohodou o voľbe právomoci

1. dojednanou po vzniku sporu, alebo
2. ktorá umožní zamestnancovi začať konanie na iných súdoch, než tých, ktoré sú uvedené v tomto oddiele.

Oddiel 6**Výlučná právomoc***Článok 22*

Výlučnú právomoc majú tieto sudy bez ohľadu na bydlisko:

1. v konaniach, ktorých predmetom sú vecné práva k nehnuteľnosti alebo nájom nehnuteľnosti, sudy členského štátu, v ktorom sa tento majetok nachádza.

Avšak v konaniach, ktorých predmetom je nájom nehnuteľnosti na dočasné súkromné použitie na dobu maximálne šesť za sebou nasledujúcich mesiacov, právomoc majú tiež sudy členského štátu, v ktorom má bydlisko žalovaný, za predpokladu, že nájomca je fyzická osoba a že prenajímateľ a nájomca majú bydlisko v tom istom členskom štáte;

2. v konaniach, ktorých predmetom je platnosť zriadenia, neplatnosť alebo zánik obchodných spoločností alebo iných právnických osôb alebo združení fyzických a právnických osôb, alebo platnosť rozhodnutí ich orgánov, súd členského štátu, v ktorom má spoločnosť, právnická osoba alebo združenie sídlo; sídlo súd určí podľa vlastných noriem medzinárodného práva súkromného;
3. v konaniach, ktorých predmetom je platnosť zápisov do verejného registra, sudy členského štátu, v ktorom sa vedie register;
4. v konaniach týkajúcich sa registrácie alebo platnosti patentov, ochranných známk, priemyselných vzorov alebo iných práv, ktoré sa musia registrovať alebo o u ktorých sa musí žiadať o ochranu, súd členského štátu, v ktorom sa žiadosť o registráciu alebo ochranu podala, v ktorom sa registrácia alebo ochrana poskytlí alebo podľa právneho nástroja spoločenstva alebo medzinárodného dohovoru sa za poskytnuté považujú.

Bez vplyvu na právomoc Európskeho patentového úradu podľa Dohovoru o udeľovaní európskeho patentu podpísaného 5. októbra 1973 v Mníchove, sudy každého členského štátu majú výlučnú právomoc, bez ohľadu na bydlisko, v konaniach týkajúcich sa registrácie alebo platnosti akéhokoľvek Európskeho patentu udeeleného tomuto štátu;

5. v konaniach o výkon rozsudku sudy členského štátu, v ktorom sa rozsudok vykonal alebo sa má vykonať.

▼B

Oddiel 7

Voľba právomoci

Článok 23

1. Ak sa účastníci zmluvy, z ktorých jeden alebo viacerí majú bydlisko v členskom štáte, dohodli, že súd alebo súdy členského štátu majú právomoc na riešenie sporov, ktoré vznikli alebo môžu vzniknúť v súvislosti s konkrétnym právnym vzťahom, potom má právomoc tento súd alebo tieto súdy. Táto právomoc súdu je výlučná, ak sa účastníci nedohodli inak. Takáto dohoda o voľbe právomoci musí byť buď:

- a) písomná alebo písomne potvrdená, alebo
- b) vo forme, ktorá je v súlade s praxou, ktorú medzi sebou zaviedli účastníci zmluvy, alebo
- c) v medzinárodnom obchode vo forme, ktorá je v súlade so zvyklosťami, ktoré sú alebo majú byť účastníkom zmluvy známe, a ktorá je v takomto obchode dobre známa a pravidelne dodržiavaná účastníkmi, ktorí uzatvorili zmluvu typickú pre daný obchodný vzťah.

2. Komunikácia elektronickou cestou, ktorá poskytuje trvalý záznam o dohode, sa považuje za „písomnú“.

3. Ak takúto dohodu uzatvoria účastníci, z ktorých žiadny nemá bydlisko v členskom štáte, súdy ostatných členských štátov nemajú právomoc na riešenie ich sporov okrem prípadu, že zvolený súd alebo zvolené súdy odmietli svoju právomoc vykonávať.

4. Súd alebo súdy členského štátu, ktorých právomoc bola zvolená listinou zriaďujúcou poručnícky fond („*trust*“), majú výlučnú právomoc v sporoch proti zriaďovateľovi, správcovi alebo oprávnenému, ak ide o vzťahy medzi týmito osobami alebo o ich práva či povinnosti vyplývajúce z poručníckeho fondu.

5. Dohody alebo ustanovenia listiny zriaďujúcej poručnícky fond o voľbe právomoci sú právne neúčinné, ak sú v rozpore s článkami 13, 17 alebo 21 alebo ak súdy, ktorých právomoc sa má nimi vylúčiť, majú výlučnú právomoc podľa článku 22.

Článok 24

Okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach tohto nariadenia má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania. Toto pravidlo sa neuplatní, ak sa žalovaný zúčastní konania, len aby namietol absenciu právomoci, alebo ak má iný súd výlučnú právomoc podľa článku 22.

Oddiel 8

Skúmanie právomoci a prípustnosti

Článok 25

Ak má súd členského štátu konať o nároku, ktorého podstatou je vec patriaca do výlučnej právomoci súdov iného členského štátu podľa článku 22, aj bez návrhu tento súd vyhlási, že nemá právomoc.

Článok 26

1. Ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nedostaví sa na tento súd, súd aj bez

▼B

návrhu vyhlási, že nemá právomoc, ak si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia.

2. Súd preruší konanie dovtedy, kým sa nepreukáže, že žalovaný mal možnosť prevziať písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocennú písomnosť v dostatočnom čase, aby mohol pripraviť svoju obhajobu alebo na tento účel sa prijali všetky potrebné kroky.

3. Článok 19 nariadenia Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach v členských štátoch⁽¹⁾ sa uplatní namiesto odseku 2, ak sa písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť musela doručovať z jedného členského štátu do iného členského štátu podľa tohto nariadenia.

4. Ak nemožno uplatniť ustanovenia nariadenia (ES) č. 1348/2000, uplatní sa článok 15 haagskeho dohovoru z 15. novembra 1965 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych a obchodných veciach do cudziny, ak sa písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť musela doručovať podľa tohto dohovoru.

Oddiel 9

Prekážka začatej veci — súvisiace veci*Článok 27*

1. Ak sa vedú konania v tej istej veci a medzi rovnakými účastníkmi na súdoch rôznych členských štátov, každý súd, ktorý nezačal konať ako prvý, aj bez návrhu preruší konanie, až kým sa nepotvrdí právomoc súdu, ktorý ako prvý začal konať.

2. Keď sa potvrdí právomoc súdu, ktorý ako prvý začal konať, každý iný súd odmietne vykonávať svoju právomoc v prospech tohto súdu.

*Článok 28***▼C1**

1. Ak sa koná o súvisiacich veciach na súdoch rôznych členských štátov, každý súd, ktorý nezačal konať ako prvý, môže prerušiť konanie.

2. Ak ide o konania na prvom stupni, súd, ktorý nezačal konať ako prvý, môže tiež na žiadosť jedného z účastníkov odmietnuť vykonávať svoju právomoc, ak súd, ktorý začal konať ako prvý, má právomoc rozhodovať vo všetkých týchto veciach a ak právny poriadok jeho štátu pripúšťa zlúčenie všetkých vecí.

▼B

3. Na účely tohto článku sa veci považujú za súvisiace, ak sú navzájom tak úzko spojené, že je vhodné prerokovať a rozhodnúť ich spoločne, a tak sa vyhnúť riziku nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach.

Článok 29

Ak sú veci vo výlučnej právomoci niekoľkých súdov, každý súd, ktorý nezačal konať ako prvý, odmietne vykonávať svoju právomoc v prospech tohto súdu.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 160, 30.6.2000, s. 37.

▼B*Článok 30*

Na účely tohto oddielu sa konanie na súde považuje za začaté:

1. momentom podania písomnosti, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennej písomnosti na súde za predpokladu, že žalobca neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil doručenie žalovanému, alebo
2. ak sa písomnosť musí doručiť pred podaním na súd, momentom jej prevzatia orgánom povereným doručovaním za predpokladu, že žalobca neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil podanie písomnosti na súde.

Oddiel 10

Predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení*Článok 31*

Súdom členských štátov možno podať návrh na vydanie predbežných opatrení vrátane ochranných opatrení, ktoré sú dostupné podľa právneho poriadku daného štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mali právomoc rozhodovať vo veci samej súdy iného členského štátu.

KAPITOLA III

UZNÁVANIE A VÝKON*Článok 32*

Na účely tohto nariadenia „rozsudok“ znamená každé rozhodnutie súdu alebo tribunálu členského štátu, bez ohľadu na jeho označenie, vrátane uznesenia, nariadenia, rozhodnutia alebo exekučného príkazu, ako aj určenia trov alebo výdavkov súdnym úradníkom.

Oddiel 1

Uznávanie*Článok 33*

1. Rozsudok vydaný v členskom štáte sa uznáva v ostatných členských štátoch bez osobitného konania.
2. Ak je otázka uznania rozsudku predmetom sporu, môže zainteresovaný účastník postupom upraveným v oddiele 2 a 3 tejto kapitoly navrhnúť vydanie rozhodnutia o uznaní rozsudku.
3. Ak výsledok konania na súde členského štátu závisí na posúdení uznania ako predbežnej otázky, potom tento súd má právomoc v tejto otázke.

Článok 34

Rozsudok sa neuzná:

1. ak je uznanie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada;
2. v prípade, že bol vydaný bez účasti žalovaného v konaní, ak sa mu nedoručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby si mohol

▼B

zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, že žalovaný opomenul začať konanie, ktorým by napadol rozsudok, keď tak mohol urobiť;

3. ak je nezlučiteľný s rozsudkom vydaným v spore medzi rovnakými účastníkmi v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie;
4. ak je nezlučiteľný so skorším rozsudkom vydaným v inom členskom štáte alebo v treťom štáte v rovnakej veci a medzi rovnakými účastníkmi za predpokladu, že skorší rozsudok spĺňa podmienky na jeho uznanie v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie.

Článok 35

1. Rozsudok sa okrem toho neuzná, ak je v rozpore s oddielmi 3, 4 alebo 6 kapitoly II alebo v prípade uvedenom v článku 72.
2. Pri skúmaní skutočností, na ktorých bola založená právomoc podľa predchádzajúceho odseku, súd alebo orgán, ktorý koná o uznaní, je viazaný skutkovými zisteniami, na ktorých súd členského štátu pôvodu založil svoju právomoc.
3. S výnimkou odseku 1 sa právomoc súdu štátu pôvodu nesmie skúmať. Kritéria, na ktorých sa založila právomoc, sa nesmú skúmať z hľadiska rozporu s verejným poriadkom podľa článku 34 bod 1.

Článok 36

Za žiadnych okolností sa nesmie cudzí rozsudok skúmať z hľadiska rozhodnutia vo veci samej.

Článok 37

1. Súd členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie rozsudku vydaného v inom členskom štáte, môže prerušiť konanie, ak sa proti rozsudku podal riadny opravný prostriedok.
2. Súd členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie rozsudku vydaného v Írsku alebo vo Veľkej Británii, môže prerušiť konanie, ak sa výkon v členskom štáte pôvodu odložil z dôvodu odvolania.

Oddiel 2**Výkon***Článok 38*

1. Rozsudok vydaný v členskom štáte a vykonateľný v tomto štáte sa vykoná v inom členskom štáte, ak tam bol vyhlásený za vykonateľný na návrh zainteresovaného účastníka.
2. Vo Veľkej Británii sa však takýto rozsudok vykoná v Anglicku alebo Walese, Škótsku alebo Severnom Írsku, ak na návrh zainteresovaného účastníka bol zaregistrovaný na účely výkonu v danom územnom celku Veľkej Británie.

Článok 39

1. Návrh sa podáva súdu alebo príslušnému orgánu uvedenému v zozname v prílohe II.
2. Miestna príslušnosť sa určí podľa bydliska účastníka, proti ktorému sa rozsudok má vykonať, alebo podľa miesta výkonu.

▼B*Článok 40*

1. Podanie návrhu sa spravuje právnym poriadkom členského štátu, v ktorom sa žiada o výkon.
2. Navrhovateľ musí uviesť adresu na doručovanie písomností v obvode súdu, na ktorý podal návrh. Ak však právny poriadok členského štátu, v ktorom sa žiada o výkon, neupravuje uvádzanie adresy, navrhovateľ si určí procesného zástupcu.
3. K návrhu treba pripojiť písomnosti uvedené v článku 53.

Článok 41

Rozsudok sa vyhlási za vykonateľný ihneď po splnení formálnych náležitostí podľa článku 53 bez skúmania podľa článku 34 a 35. Účastník, proti ktorému sa o výkon žiada, nemá v tomto štádiu konania právo robiť žiadne podania k návrhu.

Článok 42

1. Rozhodnutie o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti sa bez odkladu oznámi navrhovateľovi spôsobom upraveným právnym poriadkom členského štátu, v ktorom sa žiada o výkon.
2. Vyhlásenie vykonateľnosti sa doručí účastníkovi, proti ktorému sa výkon žiada, spolu s rozsudkom, ak mu už nebol doručený.

Článok 43

1. Proti rozhodnutiu o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti sa môže odvolať každý z účastníkov.
2. Odvolanie sa podáva súdu uvedenému v zozname v prílohe III.
3. O odvolaní sa koná podľa noriem upravujúcich sporové konanie.
4. Ak sa účastník, proti ktorému sa žiada o výkon, nedostaví na odvolací súd v konaní o odvolaní, ktoré podal navrhovateľ, uplatní sa článok 26 ods. 2 až 4, aj keď účastník, proti ktorému sa o výkon žiada, nemá bydlisko v žiadnom z členských štátov.
5. Odvolanie proti vyhláseniu vykonateľnosti sa musí podať do jedného mesiaca od jeho doručenia. Ak má účastník, proti ktorému sa o výkon žiada, bydlisko v inom členskom štáte, než v ktorom sa vydalo vyhlásenie vykonateľnosti, lehota na odvolanie je dva mesiace a začína plynúť odo dňa doručenia buď tejto osobe do jej vlastných rúk, alebo do jej obydlika pobytu. Predĺženie tejto lehoty z dôvodu vzdialenosti nie je prípustné.

Článok 44

Rozsudok vydaný v odvolacom konaní možno napadnúť len opravným prostriedkom uvedeným v prílohe IV.

Článok 45

1. Súd, ktorý koná o odvolaní podľa článku 43 alebo článku 44, môže odmietnuť vydať alebo zrušiť vydané vyhlásenie vykonateľnosti len na základe jedného z dôvodov uvedených v článkoch 34 a 35. Svoje rozhodnutie vydá bez odkladu.
2. Za žiadnych okolností sa nesmie cudzí rozsudok skúmať z hľadiska rozhodnutia vo veci samej.

▼B*Článok 46*

1. Súd, ktorý koná o odvolaní podľa článku 43 alebo článku 44, môže na žiadosť účastníka, proti ktorému sa o výkon žiada, prerušiť konanie, ak sa proti rozsudku podal riadny opravný prostriedok v členskom štáte pôvodu, alebo ak odvolacia lehota ešte neuplynula; v tomto druhom prípade môže súd určiť lehotu, v ktorej sa opravný prostriedok musí podať.
2. U rozsudku vydaného v Írsku alebo vo Veľkej Británii sa za riadny opravný prostriedok na účely odseku 1 považuje akýkoľvek opravný prostriedok existujúci v členskom štáte pôvodu.
3. Súd môže výkon podmieniť zložením záruky podľa svojho uváženia.

Článok 47

1. Ak sa podľa tohto nariadenia musí rozsudok uznať, nič nebráni navrhovateľovi, aby využil možnosť vydania predbežných opatrení vrátane ochranných opatrení podľa právneho poriadku dožiadaného členského štátu, bez potreby vyhlásenia vykonateľnosti podľa článku 41.
2. Vyhlásenie vykonateľnosti je spojené s oprávnením vydať akékoľvek ochranné opatrenie.
3. Počas odvolacej lehoty podľa článku 43 ods. 5 proti vyhláseniu vykonateľnosti a do rozhodnutia o odvolaní sa nesmú prijať žiadne opatrenia smerujúce k výkonu, okrem ochranných opatrení týkajúcich sa majetku účastníka, proti ktorému sa žiada o výkon.

Článok 48

1. Ak sa cudzí rozsudok týka viacerých vecí a vyhlásenie vykonateľnosti nemožno vydať vo všetkých týchto veciach, súd alebo príslušný orgán ho vydá v jednej veci alebo niekoľkých veciach.
2. Navrhovateľ môže žiadať vyhlásenie vykonateľnosti len vo vzťahu k častiam rozsudku.

Článok 49

Cudzí rozsudok, ktorým sa ukladá pokuta, je vykonateľný v členskom štáte, v ktorom sa o výkon žiada, len vtedy, ak výšku platby určili s konečnou platnosťou súdy štátu pôvodu.

Článok 50

Navrhovateľ, ktorému sa v členskom štáte pôvodu poskytla úplná alebo čiastočná bezplatná právna pomoc alebo oslobodenie od platenia trov alebo výdavkov, má v konaní podľa tohto oddielu nárok na poskytnutie najvýhodnejšej právnej pomoci alebo najrozsiahlejšieho oslobodenia od platenia trov alebo výdavkov podľa právneho poriadku dožiadaného členského štátu.

Článok 51

Od účastníka, ktorý v jednom členskom štáte žiada výkon rozsudku vydaného v inom členskom štáte, nemožno požadovať zloženie záruky, zálohy alebo preddavku, bez ohľadu na ich označenie, len z dôvodu, že je cudzím štátnym občanom alebo že nemá bydlisko alebo pobyt v štáte, v ktorom sa o výkon žiada.

▼B*Článok 52*

V členskom štáte, v ktorom sa žiada o výkon, nemožno za konanie o vydanie vyhlásenia vykonateľnosti vyberať poplatok, odvod alebo inú platbu vypočítanú z výšky vymáhaného nároku.

Oddiel 3

Spoločné ustanovenia*Článok 53*

1. Účastník, ktorý žiada o uznanie alebo vydanie vyhlásenia vykonateľnosti, predloží vyhotovenie rozsudku, ktorý spĺňa požiadavky na preukázanie jeho pravosti.
2. Účastník, ktorý žiada o vyhlásenie vykonateľnosti tiež predloží osvedčenie podľa článku 54 bez vplyvu na článok 55.

Článok 54

Súd alebo príslušný orgán členského štátu, v ktorom bol vydaný rozsudok, vydá na žiadosť zainteresovaného účastníka osvedčenie podľa vzoru v prílohe V tohto nariadenia.

Článok 55

1. Ak sa nepredloží osvedčenie podľa článku 54, súd alebo príslušný orgán môže určiť lehotu na jeho predloženie alebo prijať rovnocennú listinu, alebo upustiť od jej predloženia, ak považuje predložené údaje za postačujúce.
2. Ak súd alebo príslušný orgán o to požiada, predloží sa preklad listín. Preklad overí osoba na to oprávnená v niektorom z členských štátov.

Článok 56

Listiny uvedené v článku 53 a článku 55 ods. 2 alebo listina, ktorou sa ustanovuje procesný zástupca, nevyžadujú vyššie overenie alebo splnenie podobnej formálnej náležitosti.

KAPITOLA IV

VYKONATEĽNÉ LISTINY A SÚDNE ZMIERY*Článok 57*

1. Listina, ktorá bola úradne vyhotovená alebo zaevidovaná ako verejná listina a ktorá je vykonateľná v jednom členskom štáte, sa vyhlási za vykonateľnú aj v inom členskom štáte na návrh podaný postupom upraveným v článku 38 a nasledujúcich. Súd, ktorý koná o odvolaní podľa článku 43 alebo článku 44, zamietne alebo zruší vyhlásenie vykonateľnosti, len ak je výkon listiny v zjavnom rozpore s verejným poriadkom dožiadaného členského štátu.
2. Dohody o vyživovacej povinnosti dojednané so správnymi orgánmi alebo nimi overené, sa tiež považujú za vykonateľné verejné listiny podľa odseku 1.
3. Predložená listina musí spĺňať požiadavky na preukázanie jej pravosti v členskom štáte jej pôvodu.

▼B

4. Oddiel 3 kapitoly III sa uplatní primerane. Príslušný orgán členského štátu, v ktorom bola vykonateľná verejná listina vypracovaná alebo zaregistrovaná, vydá na žiadosť zainteresovaného účastníka osvedčenie podľa vzoru v prílohe VI tohto nariadenia.

*Článok 58***▼C1**

Zmier schválený súdom v konaní, ktorý je vykonateľný v členskom štáte, v ktorom bol uzavretý, je vykonateľný v dožiadanom štáte za rovnakých podmienok ako vykonateľné verejné listiny. Súd alebo príslušný orgán členského štátu, v ktorom bol zmier schválený, vydá na žiadosť zainteresovaného účastníka osvedčenie podľa vzoru v prílohe V k tomuto nariadeniu.

▼B

KAPITOLA V

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 59

1. Na určenie, či má účastník bydlisko v členskom štáte, ktorého súdom vo veci napadla žaloba, súd použije právny poriadok svojho štátu.

2. Ak účastník nemá bydlisko v členskom štáte, ktorého súdom vo veci napadla žaloba, potom na určenie, či má účastník bydlisko v inom členskom štáte, súd použije právny poriadok tohto členského štátu.

Článok 60

1. Na účely tohto nariadenia obchodná spoločnosť alebo iná právnická osoba alebo združenie fyzických alebo právnických osôb má bydlisko v mieste, kde má:

- a) registrované sídlo alebo
- b) ústrednú správu alebo
- c) hlavnú prevádzkareň.

2. Na účely Veľkej Británie a Írska sa pod „registrovaným sídlom“ rozumie „*registered office*“, alebo pri jeho absencii „*place of incorporation*“ (miesto nadobudnutia právnej subjektivity), alebo pri jeho absencii miesto, podľa ktorého právneho poriadku došlo k „*formation*“ (zriadeniu).

3. Na určenie, či má poručnícky fond („*trust*“) bydlisko v členskom štáte, ktorého súdom vo veci napadla žaloba, súd uplatní normy medzinárodného práva súkromného svojho štátu.

Článok 61

Bez vplyvu na priaznivejšie ustanovenia vnútroštátnych právnych noriem osoby s bydliskom v členskom štáte, proti ktorým konajú trestné súdy iného členského štátu, ktorého nie sú štátnymi občanmi, pre neúmyselný trestný čin môžu obhajovať osoby, ktoré sú na to kvalifikované, aj v ich neprítomnosti. Súd, ktorý vo veci koná, však môže nariadiť osobnú účasť obžalovaného; ak sa nedostaví, rozsudok vydaný vo veci občianskoprávneho nároku bez toho, aby táto mala príležitosť zabezpečiť si obhajobu, sa nemusí uznať alebo vykonať v ostatných členských štátoch.

▼ **B**

Článok 62

Vo Švédsku v skrátrenom konaní týkajúcom sa platobných príkazov (*betalningsföreläggande*) a pomoci (*handräckning*) znamená výraz „súd“ tiež „švédsku exekučnú službu“ (*kronofogdemyndighet*).

Článok 63

1. Osoba s bydliskom na území Luxemburského veľkovevodstva, žalovaná na súde iného členského štátu podľa článku 5 ods. 1, sa môže odmietnuť podriaďiť právomoci tohto súdu, ak konečné miesto dodania tovaru alebo poskytnutia služieb je v Luxembursku.
2. Ak je podľa odseku 1 konečné miesto dodania tovaru alebo poskytnutia služieb v Luxembursku, na platnosť každej dohody o voľbe právomoci sa vyžaduje, aby bola vyhotovená alebo potvrdená písomne podľa článku 23 ods. 1 písm. a).
3. Ustanovenia tohto článku sa neuplatnia na zmluvy o poskytnutí finančných služieb.
4. Ustanovenia tohto článku sa budú uplatňovať po dobu šiestich rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

Článok 64

1. V konaniach týkajúcich sa sporu medzi nadriadeným a členom posádky námornej lode registrovanej v Grécku alebo Portugalsku ohľadne odmeňovania alebo iných podmienok výkonu služby, súd členského štátu sa presvedčí, či diplomatický alebo konzulárny úradník zodpovedný za loď bol informovaný o spore. Môže začať konať hneď, ako bol úradník informovaný.
2. Ustanovenia tohto článku sa budú uplatňovať po dobu šiestich rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

Článok 65

▼ **A1**

1. Súdnu právomoc určenú v článku 6 ods. 2 a článku 11 v konaniach o žalobách týkajúcich sa zabezpečenia záväzkov alebo v konaniach o intervenčných žalobách nemožno uplatniť v Nemecku, Rakúsku a Maďarsku. Proti akejkoľvek osobe s bydliskom v inom členskom možno podať žalobu na súdy:
 - a) v Nemecku podľa § 68 a 72 až 74 Občianskeho súdneho poriadku (*Zivilprozessordnung*) týkajúcich sa výziev vedľajším účastníkom,
 - b) v Rakúsku podľa § 21 Občianskeho súdneho poriadku (*Zivilprozessordnung*) týkajúceho sa výziev vedľajším účastníkom,
 - c) v Maďarsku podľa § 58 až 60 Občianskeho súdneho poriadku (*Polgári perrendtartás*) týkajúcich sa výziev vedľajším účastníkom.
2. Súdne rozhodnutia vydané v iných členských štátoch na základe článku 6 ods. 2 alebo článku 11 sa uznávajú a vykonávajú v Nemecku, Rakúsku a Maďarsku v súlade s kapitolou III. Akékoľvek účinky, ktoré majú súdne rozhodnutia vydané v týchto štátoch na základe ustanovení odseku 1 na tretie osoby, sa uznávajú aj v ostatných členských štátoch.

KAPITOLA VI PRECHODNÉ USTANOVENIA

Článok 66

1. Toto nariadenie sa uplatní len na konania začaté a listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované ako verejné listiny po nadobudnutí jeho účinnosti.
2. Ak sa však konanie v členskom štáte pôvodu začalo pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, rozsudky vydané po tomto dni sa uznávajú a vykonávajú podľa kapitoly III,
 - a) ak sa konanie v členskom štáte pôvodu začalo po nadobudnutí platnosti Bruselského dohovoru alebo Lugánskeho dohovoru pre členský štát pôvodu, ako aj pre dožiadaný členský štát,
 - b) vo všetkých ostatných prípadoch, ak sa právomoc založila na kritériách, ktoré sú v súlade s kritériami upravenými v kapitole II alebo v dohovore platnom medzi členským štátom pôvodu a dožiadaným členským štátom v čase začatia konania.

KAPITOLA VII VZŤAH K INÝM PRÁVNYM NÁSTROJOM

Článok 67

Toto nariadenie nemá vplyv na uplatňovanie ustanovení upravujúcich právomoc a uznávanie a výkon rozsudkov v špecifických veciach, ktoré sú obsiahnuté v právnych nástrojoch spoločenstva alebo vnútroštátnych právnych normách harmonizovaných s týmito právnymi nástrojmi.

Článok 68

1. Toto nariadenie nahrádza medzi členskými štátmi Bruselský dohovor, s výnimkou území členských štátov, na ktoré sa vzťahuje územná pôsobnosť dohovoru a ktoré sú vylúčené z pôsobnosti tohto nariadenia podľa článku 299 zmluvy.
2. V rozsahu, v ktorom toto nariadenie nahrádza ustanovenia Bruselského dohovoru medzi členskými štátmi, akýkoľvek odkaz na dohovor treba chápať ako odkaz na toto nariadenie.

Článok 69

S výnimkou článku 66 ods. 2 a článku 70 nahrádza toto nariadenie medzi členskými štátmi tieto dohovory a zmluvy uzavreté medzi dvomi alebo viacerými členskými štátmi:

- Dohovor medzi Belgickom a Francúzskom o právomoci a platnosti a výkone rozsudkov, rozhodcovských nálezov a vykonateľných verejných listín, podpísaný v Paríži 8. júla 1899,
- Dohovor medzi Belgickom a Holandskom o právomoci, konkurze, platnosti a výkone rozsudkov, rozhodcovských nálezov a vykonateľných verejných listín, podpísaný v Bruseli 28. marca 1925,
- Dohovor medzi Francúzskom a Talianskom o výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Ríme 3. júna 1930,

▼B

- Dohovor medzi Veľkou Britániou a Francúzskom o vzájomnom výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, s protokolom, podpísaný v Paríži 18. januára 1934,
- Dohovor medzi Veľkou Britániou a Belgickým kráľovstvom o vzájomnom výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, s protokolom, podpísaný v Bruseli 2. mája 1934,
- Dohovor medzi Nemeckom a Talianskom o uznaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Ríme 9. marca 1936,
- Dohovor medzi Belgickom a Rakúskom o vzájomnom uznaní a výkone rozsudkov a vykonateľných verejných listín vo veciach vyživovacích povinností, podpísaný vo Viedni 25. októbra 1957,
- Dohovor medzi Nemeckom a Belgickom o vzájomnom uznaní a výkone rozsudkov, rozhodcovských nálezov a vykonateľných verejných listín v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Bone 30. júna 1958,
- Dohovor medzi Holandskom a Talianskom o uznaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Ríme 17. apríla 1959,
- Dohovor medzi Nemeckom a Rakúskom o vzájomnom uznaní a výkone rozsudkov, súdnych zmierov a vykonateľných verejných listín v občianskych a obchodných veciach, podpísaný vo Viedni 6. júna 1959,
- Dohovor medzi Belgickom a Rakúskom o vzájomnom uznaní a výkone rozsudkov, rozhodcovských nálezov a vykonateľných verejných listín v občianskych a obchodných veciach, podpísaný vo Viedni 16. júna 1959,
- Dohovor medzi Veľkou Britániou a Spolkovou republikou Nemecko o vzájomnom uznaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Bonne 14. júla 1960,
- Dohovor medzi Veľkou Britániou a Rakúskom o vzájomnom uznaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podpísaný vo Viedni 14. júla 1961, s pozmeňujúcim protokolom podpísaným v Londýne 6. marca 1970,
- Dohovor medzi Gréckom a Nemeckom o vzájomnom uznaní a výkone rozsudkov, súdnych zmierov a vykonateľných verejných listín v civilných a obchodných veciach, podpísaný v Aténach 4. novembra 1961,
- Dohovor medzi Belgickom a Talianskom o uznaní a výkone rozsudkov a iných vykonateľných listín v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Ríme 6. apríla 1962,
- Dohovor medzi Holandskom a Nemeckom o vzájomnom uznaní a výkone rozsudkov a iných vykonateľných listín v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Haagu 30. augusta 1962,
- Dohovor medzi Holandskom a Rakúskom o vzájomnom uznaní a výkone rozsudkov a vykonateľných verejných listín v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Haagu 6. februára 1963,
- Dohovor medzi Veľkou Britániou a Talianskou republikou o vzájomnom uznaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Ríme 7. februára 1964, s pozmeňujúcim protokolom podpísaným v Ríme 14. júla 1970,
- Dohovor medzi Francúzskom a Rakúskom o uznaní a výkone rozsudkov a vykonateľných verejných listín v občianskych a obchodných veciach, podpísaný vo Viedni 15. júla 1966,

▼B

- Dohovor medzi Veľkou Britániou a Holandským kráľovstvom o vzájomnom uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych veciach, podpísaný v Haagu 17. novembra 1967,
- Dohovor medzi Španielskom a Francúzskom o uznávaní a výkone rozsudkov a rozhodcovských nálezov v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Paríži 28. mája 1969,
- Dohovor medzi Luxemburskom a Rakúskom o uznávaní a výkone rozsudkov a vykonateľných verejných listín v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Luxembursku 29. júla 1971,
- Dohovor medzi Talianskom a Rakúskom o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, súdnych zmierov a vykonateľných verejných listín, podpísaný v Ríme 16. novembra 1971,
- Dohovor medzi Španielskom a Talianskom o právnej pomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Madride 22. mája 1973,
- Dohovor medzi Fínskom, Islandom, Nórskom, Švédskom a Dánskom o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych veciach, podpísaný v Kodani 11. októbra 1977,
- Dohovor medzi Rakúskom a Švédskom o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych veciach, podpísaný v Štokholme 16. septembra 1982,
- Dohovor medzi Španielskom a Spolkovou republikou Nemecko o uznávaní a výkone rozsudkov, zmierov a vykonateľných verejných listín v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Bonne 14. novembra 1983,
- Dohovor medzi Rakúskom a Španielskom o uznávaní a výkone rozsudkov, súdnych zmierov a vykonateľných verejných listín v občianskych a obchodných veciach, podpísaný vo Viedni 17. februára 1984,
- Dohovor medzi Fínskom a Rakúskom o uznávaní platnosti a výkone rozsudkov v občianskych veciach, podpísaný vo Viedni 17. novembra 1986,
- Zmluva medzi Belgickom, Holandskom a Luxemburskom o právomoci, konkurze, platnosti a výkone rozsudkov, rozhodcovských nálezov a vykonateľných verejných listín, podpísaná v Bruseli 24. novembra 1961, v rozsahu, v ktorom je v platnosti,

▼A1

- Dohovor medzi Československou republikou a Portugalskou republikou o uznaní a výkone súdnych rozhodnutí, podpísaný v Lisabone 23. novembra 1927, stále v platnosti medzi Českou republikou a Portugalskom,
- Dohovor medzi Federatívnou ľudovou republikou Juhoslávia a Rakúskou republikou o vzájomnej súdnej spolupráci, podpísaný vo Viedni 16. decembra 1954,
- Dohovor medzi Poľskou ľudovou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci v občianskych, rodinných a trestných veciach, podpísaný v Budapešti 6. marca 1959,
- Dohovor medzi Federatívnou ľudovou republikou Juhoslávia a Gréckym kráľovstvom o vzájomnom uznaní a výkone súdnych rozhodnutí, podpísaný v Aténach 18. júna 1959,
- Dohovor medzi Poľskou ľudovou republikou a Federatívnou ľudovou republikou Juhoslávia o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach, podpísaný vo Varšave 6. februára 1960, v súčasnosti v platnosti medzi Poľskom a Slovinskom,

▼ A1

- Dohoda medzi Federatívnou ľudovou republikou Juhoslávia a Rakúskou republikou o vzájomnom uznaní a výkone rozhodcovských nálezov a rozhodcovských zmierov v obchodných veciach, podpísaná v Belehrade 18. marca 1960,
- Dohoda medzi Federatívnou ľudovou republikou Juhoslávia a Rakúskou republikou o vzájomnom uznaní a výkone rozhodnutí vo veciach výživy, podpísaná vo Viedni 10. októbra 1961,
- Dohovor medzi Poľskom a Rakúskom o vzájomných vzťahoch v občianskych veciach a o dokumentoch, podpísaný 11. decembra 1963,
- Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Socialistickou federatívnou republikou Juhosláviou o úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach, podpísaná v Belehrade 20. januára 1964, stále v platnosti medzi Českou republikou, Slovenskom a Slovinskom,
- Dohovor medzi Poľskom a Francúzskom o rozhodujúcom práve, právomoci a výkone súdnych rozhodnutí v oblasti osobného a rodinného práva, uzavretý vo Varšave 5. apríla 1967,
- Dohovor medzi vládou Juhoslávia a vládou Francúzska o uznávaní a výkone súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach, podpísaný v Paríži 18. mája 1971,
- Dohovor medzi Socialistickou federatívnou republikou Juhoslávia a Belgickým kráľovstvom o uznaní a výkone súdnych rozhodnutí vo veciach výživy, podpísaný v Belehrade 12. decembra 1973,
- Dohovor medzi Maďarskom a Gréckom o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach, podpísaný v Budapešti 8. októbra 1979,
- Dohovor medzi Poľskom a Gréckom o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach, podpísaný v Aténach 24. októbra 1979,
- Dohovor medzi Maďarskom a Francúzskom o právnej pomoci v občianskom a rodinnom práve, o uznaní a výkone rozhodnutí, o právnej pomoci v trestných veciach a extradícii, podpísaný v Budapešti 31. júla 1980,
- Zmluva medzi Československousocialistickou republikou a Gréckou republikou o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach, podpísaná v Aténach 22. októbra 1980, stále v platnosti medzi Českou republikou, Slovenskom a Gréckom,
- Dohovor medzi Cyperskou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach, podpísaný v Nikózii 30. novembra 1981,
- Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Cyperskou republikou o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach, podpísaná v Nikózii 23. apríla 1982, stále v platnosti medzi Českou republikou, Slovenskom a Cyprom,
- Dohoda medzi Cyperskou republikou a Gréckou republikou o právnej spolupráci vo veciach občianskeho, rodinného, obchodného a trestného práva, podpísaný v Nikózii 5. marca 1984,
- Zmluva medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Francúzskej republiky o právnej pomoci, uznaní a výkone rozhodnutí v občianskych, rodinných a obchodných veciach, podpísaná v Paríži 10. mája 1984, stále v platnosti medzi Českou republikou, Slovenskom a Francúzskom,
- Zmluva medzi Cyperskou republikou a Socialistickou federatívnou republikou Juhosláviou o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach, podpísaná v Nikózii 19. septembra 1984, v súčasnosti v platnosti medzi Cyprom a Slovinskom,

▼ A1

- Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Talianskou republikou o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach, podpísaná v Prahe 6. decembra 1985, stále v platnosti medzi Českou republikou, Slovenskom a Talianskom,
- Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Španielskom o právnej pomoci, uznaní a výkone súdnych rozhodnutí v občianskych veciach, podpísaná v Madride 4. mája 1987, stále v platnosti medzi Českou republikou, Slovenskom a Španielskom,
- Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Poľskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných, pracovných a trestných veciach, podpísaná vo Varšave 21. decembra 1987, stále v platnosti medzi Českou republikou, Slovenskom a Poľskom,
- Zmluva medzi Československou socialistickou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci a úprave právnych vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach, podpísaná v Bratislave 28. marca 1989, stále v platnosti medzi Českou republikou, Slovenskom a Maďarskom,
- Dohovor medzi Poľskom a Talianskom o súdnej spolupráci a uznaní a výkone súdnych rozhodnutí v občianskych veciach, podpísaný vo Varšave 28. apríla 1989,
- Zmluva medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o právnej pomoci poskytovanej justičnými orgánmi a úprave niektorých právnych vzťahov v občianskych a trestných veciach, podpísaná v Prahe 29. októbra 1992,
- Dohoda medzi Lotyšskou republikou, Estónskou republikou a Litovskou republikou o právnej pomoci a právnych vzťahoch, podpísaná v Talline 11. novembra 1992,
- Dohoda medzi Poľskou republikou a Litovskou republikou o právnej pomoci a právnych vzťahoch v občianskych, rodinných, pracovných a trestných veciach, podpísaná vo Varšave 26. januára 1993,
- Dohoda medzi Lotyšskou republikou a Poľskou republikou o právnej pomoci a právnych vzťahoch v občianskych, rodinných, pracovných a trestných veciach, podpísaná v Rige 23. februára 1994,
- Dohoda medzi Cyperskou republikou a Poľskou republikou o právnej spolupráci v občianskych a trestných veciach, podpísaná v Nikózii 14. novembra 1996 a
- Dohoda medzi Estónskom a Poľskom o poskytovaní právnej pomoci a právnych vzťahoch v občianskych, pracovných a trestnoprávnych veciach, podpísaná v Talline 27. novembra 1998,

▼ M4

- Dohovor medzi Bulharskom a Belgickom o určitých súdnych veciach podpísaný v Sofii 2. júla 1930,
- Dohoda medzi Bulharskou ľudovou republikou a Juhoslovenskou federatívnou ľudovou republikou Juhoašlávia o vzájomnej právnej pomoci podpísaná v Sofii 23. marca 1956, ktorá je stále platná medzi Bulharskom a Slovenskom,
- Zmluva medzi Rumunskou ľudovou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci v občianskych, rodinných a trestných veciach podpísaná v Bukurešti 7. októbra 1958,
- Zmluva medzi Rumunskou ľudovou republikou a Československou republikou o právnej pomoci v občianskych, rodinných a trestných veciach podpísaná v Prahe 25. októbra 1958, ktorá je stále platná medzi Rumunskom a Slovenskom,

▼M4

- Dohoda medzi Bulharskou ľudovou republikou a Rumunskou ľudovou republikou o právnej pomoci v občianskych, rodinných a trestných veciach podpísaná v Sofii 3. decembra 1958,
- Zmluva medzi Rumunskou ľudovou republikou a Juhoslovanskou federatívnou ľudovou republikou o právnej pomoci podpísaná v Belehrade 18. októbra 1960 a jej protokol, ktoré sú stále platné medzi Rumunskom a Slovinskom,
- Dohovor medzi Bulharskou ľudovou republikou a Poľskou ľudovou republikou o právnej pomoci a právnych vzťahoch v občianskych, rodinných a trestných veciach podpísaný vo Varšave 4. decembra 1961,
- Dohovor medzi Rumunskou socialistickou republikou a Rakúskou republikou o právnej pomoci v občianskom a rodinnom práve a o platnosti a doručovaní dokumentov a jej pripojený protokol podpísané vo Viedni 17. novembra 1965,
- Dohoda medzi Bulharskou ľudovou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o právnej pomoci v občianskych, rodinných a trestných veciach podpísaná v Sofii 16. mája 1966,
- Dohovor medzi Rumunskou socialistickou republikou a Helénskou republikou o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach a jej protokol podpísané v Bukurešti 19. októbra 1972,
- Dohovor medzi Rumunskou socialistickou republikou a Talianskou republikou o súdnej pomoci v občianskych a trestných veciach podpísaný v Bukurešti 11. novembra 1972,
- Dohovor medzi Rumunskou socialistickou republikou a Francúzskou republikou o právnej pomoci v občianskych a obchodných veciach podpísaný v Paríži 5. novembra 1974,
- Dohovor medzi Rumunskou socialistickou republikou a Belgickým kráľovstvom o právnej pomoci v občianskych a obchodných veciach podpísaný v Bukurešti 3. októbra 1975,
- Dohoda medzi Bulharskou ľudovou republikou a Helénskou republikou o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach podpísaná v Aténach 10. apríla 1976,
- Dohoda medzi Bulharskou ľudovou republikou a Československou socialistickou republikou o právnej pomoci a úprave vzťahov v občianskych, rodinných a trestných veciach podpísaná v Sofii 25. novembra 1976,
- Dohovor medzi Rumunskou socialistickou republikou a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska o právnej pomoci v občianskych a obchodných veciach podpísaný v Londýne 15. júna 1978,
- Dodatkový protokol k Dohovoru medzi Rumunskou socialistickou republikou a Belgickým kráľovstvom o právnej spolupráci v občianskych a obchodných veciach podpísaný v Bukurešti 30. októbra 1979,
- Dohovor medzi Rumunskou socialistickou republikou a Belgickým kráľovstvom o uznaní a výkone rozhodnutí o vyživovacích povinnostiach podpísaný v Bukurešti 30. októbra 1979,
- Dohovor medzi Rumunskou socialistickou republikou a Belgickým kráľovstvom o uznaní a výkone rozhodnutí o rozvoде podpísaný v Bukurešti 6. novembra 1980,
- Dohoda medzi Bulharskou ľudovou republikou a Cyperskou republikou o právnej pomoci v občianskych a trestných veciach podpísaná v Nikózii 29. apríla 1983,

▼M4

- Dohoda medzi vládou Bulharskej ľudovej republiky a vládou Francúzskej republiky o vzájomnej právnej pomoci v občianskych veciach podpísaná v Sofii 18. januára 1989,
- Dohoda medzi Bulharskou ľudovou republikou a Talianskou republikou o právnej pomoci a výkone rozhodnutí o občianskych veciach podpísaná v Ríme 18. mája 1990,
- Dohoda medzi Bulharskou republikou a Španielskym kráľovstvom o vzájomnej právnej pomoci v občianskych veciach podpísaná v Sofii 23. mája 1993,
- Zmluva medzi Rumunskom a Českou republikou o súdnej pomoci v občianskych veciach podpísaná v Bukurešti 11. júla 1994,
- Dohovor medzi Rumunskom a Španielskym kráľovstvom o súdnej právomoci, uznávaní a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach podpísaný v Bukurešti 17. novembra 1997,
- Dohovor medzi Rumunskom a Španielskym kráľovstvom — doplnkový k Haagskemu dohovoru súvisiacemu s občianskym súdnym konaním (Haag 1. marec 1954) podpísaný v Bukurešti 17. novembra 1997,
- Zmluva medzi Rumunskom a Poľskou republikou o právnej pomoci a právnych vzťahoch v občianskych prípadoch podpísaná v Bukurešti 15. mája 1999.

▼B*Článok 70*

1. Zmluva a dohovory uvedené v článku 69 zostávajú naďalej v platnosti vo vzťahu k veciam, na ktoré sa toto nariadenie neuplatňuje.
2. Zostávajú v platnosti ohľadne rozsudkom vydaným a listinám úradne vyhotoveným alebo zaregistrovaným ako verejné listiny pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia.

Článok 71

1. Toto nariadenie nemá vplyv na dohovory, ktorých zmluvnými stranami sú členské štáty, a ktoré upravujú právomoc alebo uznávanie a výkon rozsudkov v špecifických veciach.
2. Na účely jednotného výkladu sa odsek 1 bude uplatňovať takto:
 - a) toto nariadenie nebráni súdu členského štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohovoru týkajúceho sa špecifickej veci, aby si založil právomoc podľa tohto dohovoru, aj keď žalovaný má bydlisko v inom členskom štáte, ktorý nie je zmluvnou stranou tohto dohovoru. Súd konajúci o žalobe však musí vždy uplatniť článok 26 tohto nariadenia;
 - b) rozsudok vydaný súdom členského štátu na základe právomoci založenej podľa dohovoru v špecifickej veci sa uznáva a vykonáva v inom členskom štáte podľa tohto nariadenia.

Ak dohovor v špecifickej veci, ktorého zmluvnými stranami je členský štát pôvodu, ako aj dožiadaný členský štát, upravuje podmienky uznávania a výkonu rozsudkov, uplatnia sa tieto podmienky. Vždy sa však môžu uplatniť ustanovenia tohto nariadenia, ktoré sa týkajú postupu pri uznávaní a výkone rozsudkov.

Článok 72

Toto nariadenie nemá vplyv na dohody, ktorými sa členské štáty pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia zaviazali podľa článku 59

▼B

Bruselského dohovoru neuznať rozsudky vydané, najmä v iných zmluvných štátoch tohto dohovoru, proti žalovaným s bydliskom alebo obvyklým pobytom v treťom štáte, ak v prípadoch uvedených v článku 4 dohovoru sa právomoc na vydanie rozsudku mohla založiť len na kritériu právomoci uvedenom v druhom odseku článku 3 dohovoru.

KAPITOLA VIII ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 73

Najneskôr päť rokov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia predloží Komisia Európskemu parlamentu, Rade a Hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tohto nariadenia. Ku správe sa v prípade potreby pripoja návrhy na úpravy tohto nariadenia.

Článok 74

1. Členské štáty zašlú Komisii texty, ktorými sa menia a dopĺňajú zoznamy uvedené v prílohách I až IV. Komisia príslušné prílohy primerane upraví.
2. Aktualizácia alebo technická úprava tlačív, ktorých vzory sú v prílohách V a VI, sa schváli postupom uvedeným v článku 75 ods. 2

Článok 75

1. Komisii bude pomáhať výbor.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatnia sa články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES.
3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 76

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. marca 2002.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a uplatniteľné vo členských štátoch podľa Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva.

▼B*PRÍLOHA I*

Kritériá právomoci uvedené v článku 3 ods. 2 a článku 4 ods. 2

Kritériá právomoci uvedené v článku 3 ods. 2 a článku 4 ods. 2 sú tieto:

— v Belgicku: článok 15 Občianskeho zákonníka (Code civil/Burgerlijk Wetboek) a článok 638 Súdneho poriadku (Code judiciaire/Gerechtelijk Wetboek),

▼M4

— v Bulharsku: článok 4 ods. 1 zákona o medzinárodnom práve súkromnom,

▼A1

— v Českej republike: § 86 zákona č. 99/1963 Sb., Občianskeho súdneho poriadku (občianský soudní řád) v znení neskorších predpisov,

▼B

— v Nemecku: článok 23 Občianskeho súdneho poriadku (Zivilprozessordnung),

▼A1

— v Estónsku: článok 139 ods. 2 občianskeho súdneho poriadku (tsiviilkohtumenetluse seadustik),

▼B

— v Grécku: článok 40 Občianskeho súdneho poriadku (Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας);

— vo Francúzsku: články 14 a 15 Občianskeho zákonníka (Code civil),

— v Írsku: kritériá, podľa ktorých sa právomoc založí na doručení písomnosti, ktorou sa začína konanie, odporcovi počas jeho dočasnej prítomnosti v Írsku,

— v Taliansku: články 3 a 4 zákona 218 z 31. mája 1995,

▼A1

— v Cypre: oddiel 21 ods. 2 zákona č. 14 z roku 1960 o súdnych dvoroch v znení neskorších predpisov,

▼M3

— v Lotyšsku: oddiel 27 a odseky 3, 5, 6 a 9 oddielu 28 o občianskoprávnom konaní (Civilprocesa likums),

▼A1

— v Litve: článok 31 Občianskeho súdneho poriadku (Civilinio proceso kodeksas),

▼B

— v Luxembursku: články 14 a 15 Občianskeho zákonníka (Code civil),

▼A1

— v Maďarsku: článok 57 zákonného dekrétu č. 13 z roku 1979 o medzinárodnom práve súkromnom (a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet),

— na Malte: články 742, 743 a 744 zákonníka o organizácii a občianskom súdnom konaní - Cap. 12 (Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Pro\u0267\u0263edura Ċivili - Kap. 12) a článok 549 Obchodného zákonníka - Cap. 13 (Kodiċi tal-kummerċ- Kap. 13),

▼M1

▼B

— v Rakúsku: článok 99 Zákona o súdnej právomoci (Jurisdiktionsnorm),

▼A1

— v Poľsku: články 1103 a 1110 občianskeho súdneho poriadku (Kodeks postępowania cywilnego),

▼B

— v Portugalsku: články 65 a 65A Občianskeho súdneho poriadku (Código de Processo Civil) a článok 11 Pracovného súdneho poriadku (Código de Processo de Trabalho),

▼M4

— v Rumunsku: články 148 — 157 zákona č. 105/1992 o vzťahoch medzinárodného práva súkromného,

▼M3

— v Slovinsku: článok 48 ods. 2 zákona o medzinárodnom súkromnom práve a konaní (Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku) v súvislosti s článkom 47 ods. 2 zákona o občianskoprávnom konaní (Zakon o pravdnem postopku) a článok 58 ods. 1 zákona o medzinárodnom súkromnom práve a konaní (Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku) v súvislosti s článkom 57 ods. 1 a článkom 47 ods. 2 zákona o občianskoprávnom konaní (Zakon o pravdnem postopku),

— v Slovensku: články 37 až 37e zákona č. 97/1963 o súkromnom medzinárodnom práve a súvisiacich procesných predpisoch,

▼B

— vo Fínsku: druhá, tretia a štvrtá veta prvého odseku oddielu 3 kapitoly 10 Súdneho poriadku (oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken),

— vo Švédsku: prvá veta prvého odseku oddielu 3 kapitoly 10 Súdneho poriadku (rättegångsbalken),

— vo Veľkej Británii: kritériá, ktoré umožňujú založenie právomoci na:

a) doručení písomnosti, ktorou sa začína konanie, odporcovi počas jeho dočasnej prítomnosti vo Veľkej Británii, alebo

b) prítomnosti majetku patriaceho žalovanému vo Veľkej Británii, alebo

c) zaistení majetku, ktorý sa nachádza vo Veľkej Británii, žalobcom.

▼ B

PRÍLOHA II

Návrhy podľa článku 39 sa podávajú na tieto súdy alebo príslušné orgány:

— v Belgicku „tribunal de première instance“ alebo „rechtbank van eerste aanleg“ alebo „erstinstanzliches Gericht“,

▼ M4

— v Bulharsku, „Софийски градецки съд“,

▼ A1

— v Českej Republike „okresní soud“ alebo „soudní exekutor“,

▼ B

— ► **M1** v Nemecku:

a) je to predsedajúci sudca komory *Landgericht*;

b) notár („...“) v konaní o vyhlásení vykonateľnosti autentického právneho dokumentu ◀'

▼ A1

— v Estónsku „maakohus“ alebo „linnakohus“,

▼ B

— v Grécku „Μονομελές Πρωτοδικείο“,

— v Španielsku „Juzgado de primera Instancia“,

▼ M3

— vo Francúzsku:

a) je to „*greffier en chef du tribunal de grande instance*“,

b) je to „*président de la chambre départementale des notaires*“ v prípade žiadosti o vyhlásenie vykonateľnosti notárskeho zápisu,

▼ B

— v Írsku „*the High Court*“,

— v Taliansku „*Corte d'appello*“,

▼ A1

— v Cypre „*Επαρχιακό Δικαστήριο*“ alebo v prípade rozsudku o výživnom „*Οικογενειακό Δικαστήριο*“,

— v Lotyšsku „*rajona (pilsētas) tiesa*“,

— v Litve „*Lietuvos apeliacinis teismas*“,

▼ B

— v Luxembursku predseda senátu „*tribunal d'arrondissement*“,

▼ A1

— v Maďarsku „*megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság*“, a v Budapešti „*Budai Központi Kerületi Bíróság*“,

— v Malte „*Prim' Awla tal-Qorti Ċivili*“ alebo „*Qorti tal-Maġistrati ta' Ghawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri taġħha*“, alebo v prípade rozhodnutia o výžive „*Registatur tal-Qorti*“ na základe postúpenia „*Ministru responsabbli għall-Ġustizzja*“,

▼ B

— ► **M1** v Holandsku je to „*voorzieningenrechter van de rechtbank*“ ◀,

— v Rakúsku „*Bezirksgericht*“,

▼ A1

— v Poľsku „*Sąd Okręgowy*“,

▼ B

— v Portugalsku „*Tribunal de Comarca*“,

▼ M4

— v Rumunsku, „*Tribunal*“,

▼ M3

— v Slovinsku je to „*okrožno sodišče*“,

— v Slovensku je to „*okresný súd*“,

▼ B

— vo Fínsku „*käräjäoikeus/tingsrätt*“,

▼B

— vo Švédsku „*Svea hovrätt*“,

— vo Veľkej Británii:

- a) v Anglicku a Walese „*the High Court of Justice*“ alebo, pri rozsudku o výživnom, „*Magistrate's Court*“ po postúpení ministrom zahraničných vecí,
- b) v Škótsku „*Court of Session*“ alebo, pri rozsudku o výživnom, „*The Sheriff Court*“ po postúpení ministrom zahraničných vecí,
- c) v Severnom Írsku je to „*High Court of Justice*“ alebo, pri rozsudku o výživnom, „*Magistrate's Court*“ po postúpení ministrom zahraničných vecí,
- d) na Gibraltári „*The Supreme Court of Gibraltar*“ alebo, pri rozsudku o výživnom, „*Magistrates' Court*“ po postúpení generálnym prokurátorom Gibraltáru.

▼ B*PRÍLOHA III*

Odvolanie podľa článku 43 ods. 2 sa podáva týmto súdom:

— v Belgicku

- a) pre odvolanie podané žalovaným: „*tribunal de première instance*“ alebo „*rechtbank van eerste aanleg*“ alebo „*erstinstanzliches Gericht*“;
- b) pre odvolanie podané žalobcom: „*Cour d'appel*“ alebo „*hof van beroep*“;

▼ M4

— v Bulharsku, „*Апелативен съд — София*“;

▼ A1

— v Českej republike „*okresní soud*“;

▼ B

— v Spolkovej republike Nemecko „*Oberlandesgericht*“;

▼ A1

— v Estónsku „*ringkonnakohus*“;

▼ B

— v Grécku „*Εφετείο*“;

— v Španielsku „*Audiencia Provincial*“;

▼ M3

— vo Francúzsku:

- a) je to „*cour d'appel*“ v prípade rozhodnutí povoľujúcich žiadosť;
- b) je to predsedajúci sudca „*tribunal de grande instance*“ v prípade rozhodnutí zamietajúcich žiadosť;

▼ B

— v Írsku „*the High Court*“;

— v Taliansku „*corte d'appello*“;

▼ A1

— v Cypre „*Επαρχιακό Δικαστήριο*“ alebo v prípade rozsudku o výživnom „*Οικογενειακό Δικαστήριο*“;

— v Lotyšsku „*Apgabaltiesa*“;

▼ M3

— v Litve je to „*Lietuvos apeliacinis teismas*“;

▼ B

— v Luxembursku „*Cour supérieure de Justice*“ konajúci ako odvolací súd v občianskych veciach;

▼ A1

— v Maďarsku „*megyei bíróság*“, v Budapešti „*Fővárosi Bíróság*“;

— v Malte „*Qorti ta' l-Appell*“ v súlade s postupom stanoveným pre odvolania v Kodičii ta' Organizzazzjoni u Proċedura Civili - Kap.12, v prípade rozsudku o výžive „*ċitazzjoni*“ pred „*Prim' Awla tal-Qorti ivili jew il-Qorti tal-Maġistrati ta' Ghawdex fil-ġurisdiżjoni superjuri tagħha*“;

▼ B

— v Holandsku:

- a) pre žalobcu: „*arrondissementsrechtbank*“;
- b) pre žalovaného: „*gerechtshof*“;

— v Rakúsku „*Bezirksgericht*“;

▼ A1

— v Poľsku „*Sąd Apelacyjny*“;

▼ B

— v Portugalsku „*Tribunal de Relação*“;

▼M4

— v Rumunsku, „Curte de Apel“,

▼M3

— v Slovinsku je to „okrožno sodišče“,

— v Slovensku je to „okresný súd“,

▼B

— vo Fínsku „hovioikeus“/„hovrätt“,

— vo Švédsku „Svea hovrätt“,

— vo Veľkej Británii:

- a) v Anglicku a Walese „*the High Court of Justice*“ alebo, pri rozsudku o výživnom, „*Magistrate's Court*“;
- b) v Škótsku „*Court of Session*“ alebo, pri rozsudku o výživnom, „*The Sheriff Court*“;
- c) v Severnom Írsku „*the High Court of Justice*“ alebo, pri rozsudku o výživnom, „*Magistrate's Court*“;
- d) na Gibraltári „*The Supreme Court of Gibraltar*“ alebo, pri rozsudku o výživnom, „*Magistrates' Court*“.

▼ B*PRÍLOHA IV*

Opravné prostriedky, ktoré možno podať podľa článku 44 sú tieto:

— v Belgicku, Grécku, Španielsku, Francúzsku, Taliansku, Luxembursku a Holandsku odvolanie v rámci kasácie,

▼ M4

— v Bulharsku, „*обжалване пред Върховния касационен съд*“,

▼ A1

— v Českej Republike „*dovolání*“ a „*žaloba pro zmatečnost*“,

▼ B

— v Nemecku „*Rechtsbeschwerde*“,

▼ A1

— v Estónsku „*kassatsioonkaebus*“,

▼ B

— v Írsku odvolanie v právnej otázke na „*the Supreme Court*“,

▼ A1

— na Cypre odvolanie na najvyšší súd,

— v Lotyšsku odvolanie „*Augstākā tiesa*“,

▼ M3

— v Litve je to „*Lietuvos Aukščiausiasis Teismas*“,

▼ A1

— v Maďarsku „*felülvizsgálati kérelem*“,

— na Malte nie je prípustný ďalší opravný prostriedok na žiaden súd, v prípade rozsudku o výžive „*Qorti ta' l-Appell*“ v súlade s postupom ustanoveným pre odvolanie v „*kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili — Kap. 12*“,

▼ B

— v Rakúsku „*Revisionsrekurs*“,

▼ A1

— v Poľsku prostredníctvom opravného prostriedku v kasačnom konaní podanom na „*Sąd Najwyższy*“,

▼ B

— v Portugalsku odvolanie v právnej otázke,

▼ M4

— v Rumunsku, „*contestatie in anulare*“ alebo „*revizuire*“,

▼ M3

— v Slovinsku odvolaním sa na „*Vrhovno sodišče Republike Slovenije*“,

— v Slovensku je to „*okresný súd*“,

▼ B

— vo Fínsku odvolanie na „*korkein oikein/högsta domstolen*“,

— vo Švédsku odvolanie na „*Högsta domstolen*“,

— vo Veľkej Británii jediné ďalšie odvolanie v právnej otázke.

▼B*PRÍLOHA V*

Osvedčenie podľa článkov 54 a 58 nariadenia pre rozsudky a súdne zmiery

(English, inglés, anglais, inglese,...)

1. Členský štát pôvodu
2. Súd alebo príslušný orgán vydávajúci osvedčenie
 - 2.1. Označenie
 - 2.2. Adresa
 - 2.3. Tel./fax:/e-mail:
3. Súd, ktorý vydal rozsudok/schválil súdny zmier (*)
 - 3.1. Druh súdu
 - 3.2. Sídlo súdu
4. Rozsudok/súdny zmier (*)
 - 4.1. Dátum
 - 4.2. Spisové číslo
 - 4.3. Účastníci z rozsudku/súdneho zmieru (*)
 - 4.3.1. Meno(-á) žalobcu(-ov)
 - 4.3.2. Meno(-á) žalovaného(-ých)
 - 4.3.3. Prípadne meno(-á) ďalšieho účastníka(-ov)
 - 4.4. Dátum doručenia písomnosti, ktorou sa začalo konanie, ak sa žalovaný konania nezúčastnil
 - 4.5. Znenie rozsudku/súdneho zmieru pripojeného k osvedčeniu (*)
5. Označenie účastníkov, ktorým sa poskytla právna pomoc

Rozsudok/súdny zmier (*) je vykonateľný v členskom štáte pôvodu (článok 38 a 58 nariadenia) proti

Meno a priezvisko:

V... dňa...

Podpis a/alebo pečiatka...

(*) Nehodiace sa preškrtnite.

▼B*PRÍLOHA VI*

Osvedčenie podľa článku 57 ods. 4 nariadenia pre vykonateľné verejné listiny

(English, inglés, anglais, inglese,...)

1. Členský štát pôvodu
2. Príslušný orgán vydávajúci osvedčenie
 - 2.1. Názov
 - 2.2. Adresa
 - 2.3. Tel./fax:/e-mail:
3. Orgán, ktorý úradne vyhotovil alebo zaregistroval listinu
 - 3.1. Orgán, ktorý sa podieľal na vyhotovení vykonateľnej verejnej listiny (ak je to použiteľné)
 - 3.1.1. Názov a označenie orgánu
 - 3.1.2. Sídlo orgánu
 - 3.2. Orgán, ktorý zaregistroval vykonateľnú verejnú listinu (ak je to použiteľné)
 - 3.2.1. Druh orgánu
 - 3.2.2. Sídlo orgánu
4. Vykonateľná verejná listina
 - 4.1. Popis listiny
 - 4.2. Dátum
 - 4.2.1. Vyhotovenia listiny
 - 4.2.2. Registrácie listiny, ak je iný ako dátum vyhotovenia
 - 4.3. Spisové číslo
 - 4.4. Účastníci listiny
 - 4.4.1. Meno veriteľa
 - 4.4.2. Meno dlžníka
5. Znenie vykonateľného záväzku pripojeného k tomuto osvedčeniu

Verejná listina je vykonateľná proti dlžníkovi v členskom štáte pôvodu (článok 57 ods. 1 nariadenia).

V... dňa...

Podpis a/alebo pečiatka...